

حسته کلیومتریک

گه گاه پیدایش کلیومتریک انقلابی واقعی در تاریخ علم اقتصاد و یا حتی شکستی تمام عبار برای [رویکرد] سنتی توصیف می شود. خواه این مسأله درست باشد یا نادرست، برای اقتصاددانان کنونی اهمیت چنانی ندارد. نظر گاه روبرت فوگل (Robert Fogel) یکی از مدافعان مکتب نوین چنین است که میان تاریخ اقتصادی قدیم و جدید پیوستگی روشی وجود دارد واقعیت چنین است که وجود کلیومتریک به خودی خود شکاف میان تاریخ اقتصادی سنتی و علم اقتصاد را پر می کند. همچنین کلیومتریک با تبیین تاریخ به زبان اصولی، نقش تازه‌ای برای تاریخ در اقتصاد برقرار ساخته است. امروزه حتی می‌توان گفت که [این رویکرد] افلام و گسترده‌ای در علم اقتصاد دارد، در مباحث جدید نقش ایفا می کند یا داشت سنتی قدمی را به چالش می کشد. کاربرد فنون اقتصادستنجی و نظریه‌ی اقتصادی بدنهای سهمی در ازسرگیری مباحث تاریخ اقتصادی ندارد و مناقشات کمی را غیرقابل اجتناب می سازد. این مسأله همچنین در پیدایار شدن تدریجی نوعی آگاهی تاریخی در میان اقتصاددانان نقش داشته است.

در واقع کلیومتریک، چیزی فراتر از تاریخ اقتصادی و مفاهیم کمی است. برای مورخان انقلاب کلیومتریکی در برآمدن پژوهش کمی نقش داشته است. هر چند پدیده‌های تاریخی به خودی خود به صورت عددی درنمی آید؛ اما می‌توان از همه‌ی آن‌ها بعد کمی به دست آورد. در واقع این دورنمای سوی دانشمندان کلیومتریک سازمان یافته تا بر لزوم پیشروی به مرحله‌ی فراتری از مقادیر صرف آماری و کاربرد ساخته‌ها تأکید شود و بلکه حتی آن سوت رفته و به ضرورت نظریه‌ی استوار جهت سازماندهی مواد آماری باشاری کند. پژوهش‌گران تاریخ با به کار بستن ابزاری از اقتصاد، برخی از مسائل کلیدی تاریخ ایالات متحده‌ی آمریکا را بازیینی کردند. مسائلی چون علل و اسباب جنگ داخلی تا موضوعی مانند نقش راه‌آهن در توسعه‌ی آمریکا، به تدریج متوجه قضایای کلیدی مباحث تاریخ سیاسی سنتی شدند. مانند عامل تعیین کننده‌ی شمارش آراء نازی‌ها و یا تأثیر استعمار و غیره. این تفسیر فراهم آمده از دیدگاه‌های کلیومتریک، امروزه به بیشتر چشم‌اندازه‌های سنتی افروزده شده که گاهی شکل تکمیلی داشته و گاهی چنین برمنی آید که دیدگاه‌های سنتی فاقد دقت فراوان یا ارتباط تجریی است.

کلیومتریک به سوی طرح رویکردهای علمی‌تر در علم تاریخ و اقتصاد هدایت می‌شود. در تاریخ مشغله‌ای برای کمی‌سازی سیستماتیک و به همان اندازه الگوسازی (ریاضی) فرایندها معرفی می کند. این موضوع نشان می دهد که اگر

نوشته: دورا کوستا، جین لوک دمبلومیستر^۱، کلود دیبلت^۲

ترجمه: دکتر هوشنج خسروپیگی^۳، بیزان فخری^۴

چکیده: نوشتار حاضر نخستین مقاله از مجله‌ی کلیومتریک (نشریه‌ی اقتصاد تاریخی و تاریخ اقتصادی) و درواقع اعلام‌نامه‌ای از سوی مختصان و نظریه‌پردازان این روش نوین در مطالعات و پژوهش‌های میان‌رشته‌ای تاریخ و اقتصاد بهشمار می‌رود. ویژگی‌ها، ابعاد و زمینه‌های پژوهشی رویکرد کلیومتریک در این مقاله مورد بحث قرار گرفته است. بررسی آراء معتقدان و پاسخ به برخی ابهامات و ایجاد برخی دیدگاه‌های نوین در پژوهش‌های کلیومتریک نیز بخشی از اهداف این مقاله را دربر می‌گیرد. این مقاله مرحله‌ی تازه‌ای از کلیومتریک را به عنوان رویکرد تازه‌ای در میان علم اقتصاد و تاریخ نشان می‌دهد. مرحله‌ای که این روش توانسته است از میان انتقادات سربرآورده و نقش بسیار چشم‌گیری در پیش‌برد اهداف علمی ایفا کند.

وازگان کلیدی: کلیومتریک، مطالعات میان‌رشته‌ای، اقتصاد، تاریخ، اهداف، روش‌ها

اطلاعات گردآوری شده، نمودارها طرح می‌شود، اما هم‌چنان محور اصلی بحث سنتی باقی می‌داند (نوعی سرخ ایضاً که با فضل و داشت و پنداشت‌های سوسسه برانگیز قابل توجه همراهی می‌شود) در اینجا رویکرد علمی کوشش برای سنجش روشی معین، تشخیص صحت و سقمه سازگاری منطقی بحث از طریق الگوهای ریاضی، حضور ندارد. مباحثت موردی آن و بر بندهای قدرمند نظریه تکیه ندارد. کلیومتریک نوآوری در مفهومی بود که به صورت ریاضی درآوردن تماشی پیشرفت‌های اقتصادی گذشته را بر حسب الگوهای فرضی - قیاسی معتبر، برپایه تئوری اقتصادی (احتمالاً اقتصاد سخت‌ترین علم در میان علوم «ترم soft» است) را مطرح کرده و آن‌ها در یک روش قیاسی آزمایشی در یک نمونه‌ی که در اقتصاد سنتی مورد استفاده است ثبت می‌کند؛ مانند به کارگیری تکنیک‌های اقتصادستجویی. کلیومتریک سازه‌الگو و آزمایش آماری مباحثت نظری در تاریخ را بجای داده کنند. ساختمان الگوها در آغاز کار به شدت تحت نفوذ اقتصاددانان آن دوره قرار داشت: ساختمان الگوهای متعادل جزئی و کلی که مؤلفه‌های گوناگونی از تکامل اقتصادی مورد تحقیق را عرضه کرده و روابط آن‌ها را به صورتی روش‌الگوسازی می‌کرد. این روابط مشخص شده در این الگوها را می‌توان با به کارگیری تکنیک‌های اقتصادی مورد سنجش قرار داد. همبستگی‌ها و (یا) روابط علی معلولی را می‌توان تخمین زده و اهمیت نسبی روابط ظریز را در دوره‌های خاصی از تاریخ مورد آزمایش قرار داد.

کلیومتریک در مرحله‌ی نخست الگوهای فرضی - قیاسی را به کار می‌گیرد تا نتایج و تأثیرات نوآوری‌ها (مانند راه آهن)، نهادها (مانند بردۀ داری) و فرایند‌های صنعتی در نزد و توسعه اقتصادی را تعیین کند: موخران تا آن زمان نظریات بسیاری را بین ازمونی دقیق از آن‌ها (مانند نقش کلیدی راه‌آهن در توسعه‌ی اقتصادی ایلات متحده، ناکارامدی بردۀ داری و غیره) پذیرفته بودند. آن‌ها به طور ضمنی بصورتی که بدون این نوآوری‌ها یا نهادها، امور می‌توانست به گونه‌ای متفاوت تبدیل شود. در واقع حتی اگر آن‌ها علاقه‌ای به اقرار چنین مسئله‌ای نداشته باشند، موخران در بیشتر اوقات چنین عبارات خلاف واقع را به کار می‌برند (با تأکید بر نقش مدربنزاپسیون یکی از رهبران - آن‌ها تلویحاً تصور می‌کنند بدون این رهبران چهره‌ی تاریخ می‌توانست متفاوت شود) انقلاب کلیومتریکی به محققان امکان می‌دهد چنین ادراکات را با رسمیت بیشتری آزمایش کنند: آن‌ها می‌توانند الگوهایی بسازند که تأثیر نبود چنین عواملی بدروزی ثابت شده و با واقعیت‌های تاریخی دیگر مقایسه شود.

این رویکرد کلیومتریک با انتقادات بسیاری روبرو شده است. برخی از موخران به واقعیت‌های سخت (خشک) و گاهی شرایط واقعیت‌ها و تصاویری که در واقع از ارشیوهای گردآوری شده است، اعتقاد بسیاری دارند. الگوهای توسعه اقتصادی آمریکا بدون راه آهن بعدت گذاری (تاریخ ساختگی fictional history) تلقی شده و سری‌های زمانی قیاسی به این دلیل که هیچ‌کس نمی‌تواند آن‌ها را از ارشیوهای پیدا کند، کنار گذاشته شده است. اما در بسیاری از موارد نیز موخران سنتی برای ارزیابی صحیحی از چنین شیوه‌هایی فاقد فرهنگ علمی هستند. بسیاری حتی دانش ابتدایی از آمار و احتمالات ندارند. امور به اهمیت‌گی تغییر می‌یابند همان‌گونه که رویکرد کلیومتریک به پژوهشگران امکان می‌دهد تا برخی مناقشات تاریخی را به صورتی قطعی حل کنند، انتداد بنیانی‌تر در مقابل استفاده از ابزارهایی از اقتصاد مشهور به نوکلارسیک. توسط متفکرکن مبدع مختلف مطرح شده است. اما این مسئله صرفاً بخشی از یک انتقاد بسیار گسترده‌تر علیه خود علم اقتصاد به شمار می‌اید.

تاریخ حوزه‌ی تفسیر باقی بگذارد، بعدها می‌تواند برای سازگاری منطقی و نیز در رابطه‌ی تجربی از طریق به کارگیری نظریه‌ی اقتصادی، تحلیل آماری، فنون مهارتی اقتصادی باز تعریف شده و مورد پرسش قرار گیرد. حتی اگر رویدادهای تاریخی امر منحصر به فرد (یک بار واقع شده) در گذشته باشند، باز هم نتایج شبکه‌ی بیجیده‌ای از پیوندهای به شمار می‌رود که کلیومتریک کمک می‌کند تا آن را از تبیین‌گی رهایی بخشد. کلیومتریک هم‌چنین می‌تواند بحث‌های مربوط به اهمیت نسبی عوامل در توضیح یک پدیده را مطرح سازد. با ساختن مدل‌هایی راه‌گشای شبیه‌سازی شده، روابط ساختاری آن سوی وقایع (بعداً بر حسب اشکال ساده‌شده از یک نظام پیچیده‌ی قابلیت تفسیر بیشتری می‌باید) می‌تواند شرایط را در نقطه‌ای که عامل مورد توجه (مانند ساختن شبکه‌ی راه‌آهن) وجود ندارد، به منظور برآوردن اهمیت واقعی پدیده با وسعت جهانی بیشتر، با اطمینان بسیار شبیه‌سازی کند. (مثل فرایند رشد ایالات متحده آمریکا) این اصول روش‌شناختی (به کارگیری امور خلاف واقع) در کنار به کارگیری داده‌های دوره‌ی های زمانی درازمدت و تحلیل آن‌ها با به کارگیری ابزار دوره‌ی های زمانی اقتصادستجویی، می‌توان سهم بسیار مهم کلیومتریک به ویژه برای پژوهش‌گران علوم اجتماعی، تاریخ داشته باشد.

در علم اقتصاد دورنمای کلیومتریک بعد تاریخی لازم را که اغلب در بسیاری از مفاهیم اقتصادی حضور ندارد، مجدداً برقرار می‌سازد. مدت‌هایی مديدة اقتصاددانان در فکر برپایی فیزیک اجتماعی بودند که به عنوان علمی جهانی و قوانین دنیوی (a temporal) تفسیر می‌شود.

حتی گرایشی به این دیدگاه وجود دارد که اقتصاد صرف‌شاخه‌ی دیگری از ریاضیات کاربردی است. یعنی می‌توان آن را اکتشاف محدودی از نتایج شماری اعداد متعارف عمل منطقی دانست. این همکاری تجربی در بهترین حالت، درجه‌ی دوم است و در بدترین شکل به عنوان چیزی که هیچ سودی از آن برای کشف قوانین اقتصادی به دست نمی‌آید، به نظر می‌رسد. مسیر وابستگی (dependency)، زمان تاریخی و غیره از تحلیل کنار گذاشته شده و به مکتب اقتصادی مشهور به ارتاد (مارکسیست‌ها و تکامل رگیان evolutionists وغیره) واگذاشته شده است. با انقلاب کلیومتریک در اقتصاد همه چیز اغوبی ابه اهمیت‌گی تغییر پیدا کرد است. اقتصاددانان به گونه‌ای فراینده از این مسئله آگاهی می‌یابند که موضوعات تاریخی دارای جنبه تجربی (تجربه از مزیت الگوها در رسیدن توسعه اقتصادی، بدون روایارو ساختن آن‌ها با واقعیت‌های تصنیعی برآمده از تحلیل‌های کلیومتریک ارزیابی کنند) و هم نظری (انتخاب‌های گذشته بر امروز و آینده برخورد می‌کند، راه وابستگی وجود دارد خواه برای قاعده‌های تکنیکی خواه برای نهادها و همه‌ی این‌ها می‌تواند الگوسازی شود) است. جدای از نظر گاههای مقدماتی مکتب اولیه‌ای از کلیومتریک (دیدگاهی بر این باور است که فناوری تنها از راه اقتصاد به تاریخ منتقل می‌شود) در مکتبی نوین از کلیومتریک بر نقش نهادها و انگیزه‌ای که بر وجود آن‌ها بسیار دلالت دارد، تاکید می‌شود.

فوگل بر پایه‌ی ویزگی‌های روش‌شناسی، رویکرد کلیومتریک را تعریف کرده است. از نظر وی دو ویزگی کلیدی مطرح است: اندازه‌گیری پدیده و تکیه بر نظریه‌ی (اقتصادی) ویزگی‌های اخیر از مرکزیت کمتری (و یا از تازگی) نسبت به نمونه‌ی پیشین برخوردار است. اگر مطمئناً چنین مرکزیتی وجود دارد، پس کمیت بخشی به خودی خود برای مشخصه‌بندی رویکرد کلیومتریک بسند نیست، همان‌طور که اغلب به عنوان نوع دیگری از تشریح در نظر می‌آید.

کلیومتریک چیزی فراتر از تاریخ اقتصادی و مفاهیم کمی است. برای مورخان، انقلاب کلیومتریکی در برآمدن پژوهش کمی نقش داشته است

دقیق تحلیل‌های اقتصادی موضوعات تاریخی، کلیومتریک‌ها می‌توانند مدعی موقوفیت‌ها و هم پیشرفت‌های نظری باشند. این رویکرد به درکی بهتر از توسعه‌ی اقتصادی گذشته کمک کرده و در عین حال نظریه‌های اقتصادی را با واقعیت‌هایی روپرداز ساخته است؛ یعنی آزمونی برای رابطه‌ی آن‌ها در مدت طولانی. همان‌طور که انگل Engle و گرانگر Granger می‌گویند، نظریه‌ی اقتصادی قوانین دراز مدتی از رفتاری را بجاد می‌کنند که بتوان استحکام را در دورنمای طولانی مدتی بهبود بخشید. تنها یک رویکرد کلیومتریکی است که می‌تواند نظریه پاسخ‌گو به واقعیت‌های تجربی را بجاد کند، در حالی که تنها یک آگاهی تاریخی نیز می‌تواند به اقتصاددانان برای طرح یک نظریه بهتر (مرتبطر) کمک کند. علم واقعی به همان اندازه که فیاسی است باشد استقرایی نیز باشد. اقتصاد محدود به صرف‌شکل دیگری از ریاضیات (تحلیل تمامی نتایج منطقی امور بدینه اقامتی معقول) - حتی اگر همانند همه اعمال منطقی به منظور برآذنشن محدودیت این نوع تفسیر کارآمد باشد - و همین که به این اصول ادعا شده در مورد پدیده‌ی جهان واقع سخن بگوید، خطرساز است. به هر حال البته تنها نظریه می‌تواند به شناسایی الگوهای ثابت کمک کرده و پیوندهای علی بالقوه را در یک سیستم‌های پیشرفته که اقتصاددانان و یا توصیفات سنتی قادر به پیشبرد آن‌ها نیستند را فراهم آورد.

در مرحله‌ی پیشرفت کوتني کلیومتریک، دستاوردهای آن استقرار مجموعه‌ای استوار از تحلیل‌های اقتصادی پدیده‌های تاریخی و تکامل از طریق به کارگیری اندازه‌گیری که با نظریه‌ی پیش‌بینی و مشخص می‌شود. هنگامی که کسی بخواهد پیوندهای علی پیچیده را در سیستم‌های اقتصادی شناسایی کند، چیزی نمی‌تواند جایگزین الگوی ریاضیات شود و هنگامی که قصد استخراج بیشترین اطلاعات را در مجموعه‌ی داده‌های عظیم وجود داشته باشد، چیزی نمی‌تواند جای تحلیل‌های اماری و اقتصادسنجی را بگیرد. زمانی که با مواد کمی سروکار داریم، قضاوت‌های خالی از ظرافت و بی‌دقت امیرسیونیست‌ها از تفسیر داده‌ها و بدون آگاهی از نظریه‌ی و تکنیک‌های اماری، دیگر از سوی علم اقتصاد جدی، بذریغی نخواهد بود. جعبه‌ی ابزار toolkit از تحلیل‌هایی از خیش مطالعات فرهنگی و مردم‌شناسی در تاریخ نشان داده شده است) اما باید با تحلیل‌های متفاوت مؤکد بر تکامل و روابط پنهان از طریق به کار بستن تکنیک‌های ریاضی و اماری تکمیل شود. اگر تاریخ (یا اقتصاد) قوانین خود را همانند علوم طبیعی هم قطار ثابت کنند، دست کمی می‌تواند به سختی تا حد ممکن تلاش کند بیشترین

تا این که موردی ویژه مربوط به کلیومتریک، همان‌طور که در هر رشتای سربرآوردن مکتب نوین به درگیری‌هایی برای متابع دانشگاهی کمیاب منجر می‌شود، مباحثت به سوی کم اهمیت نشان دادن رقیبی تهدید‌آمیز کشیده می‌شود. این به معنای اشتباه بودن تمامی انتقادات نیست. مانند علم اقتصاد این دوره، کلیومتریک باشدت بر استدلال‌های رقابت کامل تکیه کرده، دیدگاه نادرستی از زمان داشته، نمی‌توانست نهادها را به صورت جدی بهشمار آورد. به هر حال پیزه‌هایی تغییر کرده، در نتیجه هر دو ایده‌گاه ارزیابی مناسبی از انتقادات بیرونی و تأثیر تغییرات داخلی در خود پژوهش اقتصادی به وجود آمده است. امروزه کلیومتریک‌ها دانش شایسته‌ای از ادبیات سنتی تر دارند (حتی اگر از آن انتقاد کنند). آن‌ها نهادها را نیز به شکلی پر اهمیت بهشمار می‌ورند. نکته‌ای که به هر روی باید پذیرفته شود این است که نتایج به دست آمده از کاربرد تکنیک‌های بسیار ماهرانه، قطعیت کمتری از حداچشم‌انداز دارد (حتی اگر نیست تفاسیر علی کاملی برای فرایندهای تغییرات ساختاری به وجود آمده در تاریخ اقتصادی فراهم آورد، بی‌تردید به حق است. توسعه اقتصادی در تاریخ بسیار پیچیده است، وقفه‌های غیر سیستماتیکی در تکامل اقتصادی به چشم می‌آید (مانند جنگ‌ها، بحران بازارهای بورس که با مدهای زودگذر fads) مشخصه‌بندی شود، تشخیص‌های جمعی، شوکهای سیاسی و غیره) که به چشم اندازهای چند حوزه‌ای (چند رشتایی multidisciplinary) و ابزارهای تحلیل دیگری به جز نمونه‌ی ساده در اقتصاد نئوکلاسیک، نیازمند است. به هر حال دلیلی وجود ندارد که از افق مناسب تفاسیر اقتصادی با تلاش برای شمار آوردن چنین پدیده‌ای از طریق به کارگیری بسیار ماهرانه پیش‌رفته‌ای اقتصادی، ارزیابی به دست داده نشود. در اقتصاد گرایشی با هدف ارائه گزارش پدیده سنتی با ارزیابی به کمک حوزه‌های دیگر (علوم سیاسی، جمیعت شناسی، جامعه‌شناسی، جرم‌شناسی و غیره) و نیز به وسیله‌ی روش فکری اقتصاددان و تکنیک‌هایش وجود دارد. این رویکردها اغلب بینش تازه‌ای به موضوعات تحلیل شده می‌دهد. هم‌چنین بینش کلیدی و تکنیک‌هایی مربوط به قضیه‌ی تاریخی می‌دهد. ضمناً کلیومتریک به آن سوی پدیده‌های صرفاً تاریخی (رشد، امور مالیه، تحلیل بخشی، بازارهای کار و غیره) و به گزارش از پدیده‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پاکداشته است. اگر رویکرد اقتصادی و بهویژه کلیومتریک جانشین دیگر رویکردها نمی‌تواند باشد، مطمئناً مکمل بسیار کارآمدی بهشمار می‌رود.

فوگل بر پایه‌ی ویژگی‌های روش‌شناسی، رویکرد کلیومتریک را تعریف کرده است. از نظر وی دو ویژگی کلیدی مطرح است: اندازه‌گیری پدیده و تکیه بر نظریه‌ی اقتصادی

کلیومتریک

ممکن حرکت می‌کنیم، مجله‌ی ما اهداف و آرمان‌های بسیار والای دارد. تصادفی نیست که این عنوان بازتاب کننده مجله‌ی اقتصادی مشهوری مرتبط با ابزارهای اقتصادی، ریاضیات و آمار است. شامپتر (Schumpeter) در نخستین موضع کلیومتریک (اقتصادسنجی) همچنین به اقتصادی تاریخی building block (یا دست کم تاریخ اقتصادی) به عنوان یکی از بنا کننده تاریخی (یا دست کم تاریخ اقتصادی) مطرح ساخت که بیشتر با حقیقتی فرضی هم‌گرا بود. با اندازه‌گیری پدیده، با آزمون فرضیات، با مطرح ساختن الگوهای دقیق پدیده تحت مطالعه، می‌توان امیدوار بود که سطح بالاتری از تحلیل‌های کیفی دست پیدا کرد. جایگاه مناسبی برای کمی‌سازی در علوم اجتماعی بی‌تدید در مسئله‌ای است باید مورد بحث قرار گیرد. مطالعات فرهنگی، تحلیل دقیقی از زندگی روزانه‌ی مردم در گذشته، تحلیل‌های روایات و غیره، مطمئن‌راههای معتبری برای تحقیقات در گذشته است به هر حال ما مجبوب شدایم که رویکردهای کمی به همان اندازه معتبرند. همان طور که پیشتر مطرح شد بسیاری از پدیده‌ها (قریباً همه‌ی پدیده‌های اقتصادی، اما همه‌ی پدیده‌های اجتماعی به همان اندازه؛ آموزش تا جرم) نیز یک بعد کمی دارند. تنها مورخان اقتصادی که در تکنیک‌های اقتصادی آموزش داده می‌شوند و اقتصاددانانی همانند مورخان آموزش داده می‌شوند، می‌توانند به صورتی جدی به چنین داده‌هایی به شکلی دقیق مورد انتظار پژوهشگران علوم اجتماعی کنونی، رسیدگی کنند، کسانی که در فرهنگ علمی بسیار متبرتر از چندین دهه‌ی پیش شده‌اند، تاریخ اقتصادی اکنون به سطح بالاتری از تخصص گرایی، به کار بستن مهارت بسیاری از تکنیک‌ها رسیده است – نه به شکلی امیدوار کننده به هزینه‌ی بورسیه.

علم اجتماعی و اقتصادی امروزه بیش از پیش در بعد تکنیکی‌شان مهارت یافته‌اند و تاریخ اقتصادی نمی‌تواند به تأخیر بیافتد. البته تکنیک نمی‌تواند به خودی خود جای پیدا کند (شهامت باید) اما به عنوان ابزاری برای پیشبرد دانش و فهم ما از تاریخ و همچنین پدیده اقتصادی است. کلیومتریک – مجله‌ی اقتصاد تاریخ و تاریخ اقتصادی در این گرایش برای مهارت بیشتر، تاریخ اقتصادی متفاوت کننده و علمی نقش داشته و برای تاریخ و اقتصاد نیز به همان صورت بتواند مورد نیاز باشد. این مجله جدید قصد دارد حمایت‌های موجود را عمدتاً با تأکید بر نقش تاریخ اقتصادی در مباحث اقتصادی و پیشرفت‌های اقتصادی افزون کند. ما قصد داریم تا اهمیت و ارتباط تاریخ اقتصادی جدید برای تخصص اقتصادی به صورت گسترده تأکید شده و نه تنها برای اقتصاد بلکه برای دیگر مورخان نیز به همین صورت انجام شود. مجله‌ی ما عمدتاً نشریه‌ی اقتصادی تخصصی است، گرچه راه برای همه‌ی رویکردها باز است، اما توجه به مباحث اقتصادی است که باید پیش برده شود. رویکردهای اقتصادی نه بیشتر و نه کمتر از نمونه‌های سازمانی استقبال می‌کند، بدون نیاز به گفتن این مسئله‌ی ما به سوی بالاترین کیفیت

پی‌نوشت

۱. این نوشیار ترجمه‌ای است:

Dora Costa, Jean-Luc Demeulemeester and Claude Diebolt, What is 'Cliometrica'?, Cliometrica (Journal of Historical Economics and Econometric History) Volume 1, Number 1 / April, 2007, pp 1-6.

2. MIT Department of Economics, E52-274C, 50 Memorial Drive, Cambridge, MA 02142-1347, USA, Email: costa@mit.edu

3. DULBEA, Université Libre de Bruxelles & SKOPE, University of Oxford, 50 Avenue F.D. Roosevelt, 1050 Bruxelles, Belgium Email: jldem@ulb.ac.be

4. (Corresponding author) Faculty of Economics, BETA/CNRS, Université Louis Pasteur de Strasbourg & Humboldt-Universität zu Berlin, 51 Avenue de la Forêt Noire, 67085 Strasbourg Cedex, France or Email: cdiebolt@cournot.u-strasbg.fr

5. عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

6. عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور و دانشجوی دکترای تاریخ ایران دوره‌ی اسلامی yazdanfarrokh@gmail.com

7. این مقاله دارای اصل فاقد چکیده است و از چه به عنوان چکیده و واگان کلیدی آمده از مترجم است.